

ІСКЕРЛІК ЭТИКА КОДЕКСІ

«Қазақстан Республикасының минералдық шикізаты кешенді қайта өңдеу жөніндегі ұлттық орталығы» РМК

1-тарау. Мақсаты және қолданылатын аймағы

1. Осы Іскерлік этика кодексі (бұдан әрі-Кодекс) Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне, «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» ҚР Заңына, Кәсіпорынның Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатына және корпоративтік мінез-құлықтың жалпы қабылданған халықаралық стандарттарына сәйкес әзірленді.
2. Осы Кодекс Кәсіпорынның, оның ішінде өңірлік филиалдардың да барлық қызметкерлері орындауы тиіс міндетті корпоративтік құндылықтар, моральдық-этикалық бағдарлар және іскерлік мінез-құлық қағидаларының жиынтығы.
3. Қызметкерлерді осы Кодекстің нормаларымен таныстыру, оны, кәсіпорынның ресми интернет-ресурсында ашық қолжетімділікте міндетті және тұрақты орналастыру арқылы жүзеге асырылады. Кодекс веб-сайтта ресми жарияланған сәттен бастап Кәсіпорынның және оның филиалдарының әрбір қызметкері Кодекстің талаптарымен танысқан болып есептеледі.

2 -тарау. Кәсіпорынның корпоративтік құндылығы

1. Кәсіпорынның ғылыми-өндірістік, сараптамалық және әкімшілік қызметі бес негізгі құндылыққа негізделген:
 - **Адалдық және ғылыми ұқыптылық:** Кендердің сынамаларына зертханалық сынақтар жүргізу, технологиялық регламенттерді әзірлеу, ҒЗТҚЖ бойынша есептер дайындау және өнертабыстарды патенттеу шынайы және тексерілетін деректерге негізделуі тиіс. Жеке жер қойнауын пайдаланушылардың пайдасына нәтижелерді бұрмалаудың кез келген формасына қатаң тыйым салынады;
 - **Кәсіпқойлық және меритократия:** Кадрлық шешімдерді қабылдау, технологияларды коммерцияландыру және жоғарылату үшін сыйлықақыларды есептеу қызметкердің біліктілігі, тәжірибесі және ғылым мен өндірісті дамытуға қосқан нақты үлесіне негізінде жүргізіледі және жеке ықылас факторлары толығымен жоққа шығарылады;
 - **Мөлдірлік және ашықтық:** Кәсіпорын ҚР заңдары мен ішкі регламенттер шеңберінде өз қызметі туралы ақпаратты аша отырып, бизнес-процестердің (әсіресе сатып алу және коммерциялық өзара іс-қимыл саласында) ашықтығына ұмтылады;
 - **Жеке тұлғаны құрметтеу:** Кәсіпорын барлық қызметкерлер үшін тең құқықтарға кепілдік бере отырып және кемсітушіліктің, психологиялық қысымның кез келген көріністерін болдырмай, қауіпсіз және жайлы еңбек жағдайларын жасайды;
 - **Мемлекеттік мүдделерді қорғау:** Республикалық мемлекеттік кәсіпорын бола отырып, «ҚР МШКҚӨ ҰО» РМК Қазақстан Республикасының мемлекеттік мүлкін, жер қойнауын және зияткерлік әлеуетін сақтау мен тиімді пайдалануға басымдық береді.

3-тарау. Қызметкерлердің этикалық мінез-құлық стандарттары

1. Ұжым мен филиалдар ішіндегі өзара әрекет:
 - Барлық деңгейдегі басшылар (өңірлік филиалдардың директорларын қоса алғанда) мінсіз этикалық мінез-құлықтың жеке үлгісі болуға, ұжымда салауатты моральдық-психологиялық ахуалды сақтауға, жасырын жанжалдардың белгілерін жедел анықтауға және бағыныштыларға біржақты қарауға жол бермеуге міндетті.
 - Қызметкерлер сыпайылық, әдептілік танытуға, әріптестеріне кәсіби көмек көрсетуге, кәсіпорынның мүлкі мен зертханалық жабдықтарына ұқыпты қарауға міндетті. Дөрекі сөздерді қолдануға, агрессивті мінез-құлық көрсетуге немесе қызметкерлер туралы дұрыс емес мәліметтерді таратуға тыйым салынады.
2. Жер қойнауын пайдаланушылармен, жеткізушілермен және контрагенттермен өзара әрекет:
 - Коммерциялық келіссөздер жүргізу, шикізатқа сараптама жүргізуге немесе жабдықты сатып алуға келісімшарттарды келісу кезінде қызметкерлер қарым-қатынастың ресми іскерлік стилін қатаң сақтауға міндетті.
 - Жекелеген тапсырыс берушілерге негізсіз артықшылықтар беруге, белгіленген кезекті айналып өтіп кенді талдау жүргізу процестерін жасанды жеделдетуге немесе жеке пайда алу мақсатында құжаттарды беруді қасақана кешіктіруге тыйым салынады.
 - Сатып алу шеңберінде әлеуетті өнім берушілермен барлық коммуникациялар кәсіпорынның ресми байланыс арналары арқылы және ҚР қолданыстағы заңнамасына сәйкес қатаң түрде жүзеге асырылуы тиіс.

4-тарау. Сыйлықтар, ықылас білдіру және қонақжайлылық саясаты

1. ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына және «нөлдік төзімділік» қағидатына сәйкес Кәсіпорын қызметкерлеріне қызметтік міндеттерін атқаруына байланысты жеке және заңды тұлғалардан кез келген сыйлықтарды, ақшалай сыйақыларды, сыйлық сертификаттарын, жеңілдіктерді, қызметтерді немесе ойын-сауық төлемдерін **қабылдауға қатаң тыйым салынады.**
2. Кеңсе өнімдерін (блокноттар, қаламдар, күнтізбелер) алуға, егер бұл ұйымдастырушылар немесе үшінші тұлғалар алдында міндеттемелердің туындауына әкеп соқпаса, жария көрмелерге, ғылыми форумдар мен конференцияларға жалпыға қолжетімді үлестірме материал ретінде қатысу шеңберінде ғана алуға болады.

5-тарау. Құпиялылықты сақтау және зияткерлік меншікті қорғау

1. Кәсіпорын қызметкерлері РМК-ның ғылыми-техникалық, геологиялық, қаржылық және коммерциялық ақпаратына қатысты құпиялылық режимін қатаң сақтауға міндетті.
2. Бюджет не Кәсіпорынның материалдық-техникалық базасы есебінен дайындалған ғылыми әзірлемелер, кендерді байытудың бірегей әдістемелері, реагенттер формулалары мен патенттер РМК-ның зияткерлік меншігі болып танылады. Оларды жеке құрылымдарға беруге немесе басшылықтың ресми мақұлдауынсыз және келісімшарт жасаспай жеке коммерциялық мақсатта пайдалануға тыйым салынады.
3. Қызметкерлердің БАҚ-та, әлеуметтік желілерде немесе Кәсіпорын атынан ғылыми форумдарда көпшілік алдында сөйз сөйлеу, алдын ала басшылықпен келісілуі тиіс. «ҚР МШКҚӨ ҰО» РМК іскерлік беделіне нұқсан келтіретін немесе бейінді министрліктің ресми ұстанымын бұрмалайтын ақпаратты жариялауға тыйым салынады.

6-тарау. Этикалық дауларды шешу

1. Осы Кодекс нормаларының сақталуын бақылау, шағымдарды талдау және этикалық нормалардың сақталуын үйлестіру Кәсіпорынның Комплаенс-офицеріне жүктеледі.
2. Кемсітушілік, құрметтемеушілік, психологиялық қысым көріністеріне тап болған немесе этикалық стандарттардың бұзылуына куә болған Кәсіпорынның кез келген қызметкері Комплаенс-офицеріне жеке өзі жүгінуге немесе қорғалған байланыс арналары (сенім телефоны, комплаенс-қызметтің мамандандырылған электрондық пошта жәшігі немесе физикалық өтініштерге арналған жәшіктер) арқылы өтініш жіберуге құқылы.
3. Комплаенс-офицер өтініш білдірген қызметкердің жеке басының толық құпиялылығын қамтамасыз етеді және объективті ішкі этикалық тергеу жүргізеді.
4. Тергеу нәтижелері бойынша Комплаенс-офицер дәлелді қорытынды дайындайды және жанжалды реттеу бойынша ұсынымдарды Кәсіпорынның тәртіптік комиссиясының қарауына жібереді. Этикалық даулар бойынша барлық түпкілікті шешімдерді Бас директор қабылдайды.

7-тарау. Кодексті бұзғаны үшін жауапты

1. Осы Кодекстің талаптарын бұзу тәртіп бұзушылық және комплаенс-бұзушылық ретінде қаралады.
2. Этикалық теріс қылықтар жасағаны үшін Кәсіпорын қызметкерлеріне ҚР Еңбек кодексіне сәйкес тәртіптік жаза (ескерту, сөгіс, қатаң сөгіс) қолданылуы мүмкін.